

**Beknopt verslag commissie Wonen & Ruimte van de gemeenteraad Emmen op
maandag 11 en woensdag 13 oktober 2021, op beide data vanaf 19.30 uur**

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer W.L.H. Moinat
Commissiegriffier	:	de heer F. te Winkel
Collegeleden	:	de heer J. Otter, de heer R. van der Weide
De commissieleden	:	de heer J. Grethe (Vitaal Emmen), de heer P. de Jonge (VVD), mevrouw N.D.T. de Graaf (D66), mevrouw J.G. Ensink (LEF!), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer H. Smit (PvdA), mevrouw U.H. Kiliñçi (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer D. Smit (CDA), de heer M. Kuiper (SP), mevrouw A.T. Bosch-de Veen (ChristenUnie), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks; op 11/10) en de heer H.H. van Ommen (GroenLinks; op 13/10)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Moinat opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Omwille van de insprekers wordt punt 7F na 7B behandeld. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium: n.v.t.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen

De heer Rengers (inwoner Emmer-Erfscheidenvveen) heeft nog geen reactie gekregen op zijn brief van 2 juli jl., noch na persoonlijke aflevering in het gemeentehuis, noch na aangetekende verzending. Het bellen met het KCC blijft voor de helft van de tijd ook zonder antwoord. Het betreft Comtax dat zijn taxibus bij de heer Rengers in de straat parkeert en voor overlast zorgt. Hetzelfde geldt voor een rijsschoolhouder die zijn aanhanger in de straat parkeert. De afdeling Handhaving ziet dat als remise, niet als parkeerplaats. Wel heeft de teamleider toegezegd naar een andere plek voor de taxibus te kijken. Hierdoor moet de heer Rengers zijn eigen aanhangwagen tijdelijk aan de straat zetten. Onlangs is hij schriftelijk gewaarschuwd door de gemeente om deze te verwijderen op straffe van een boete. De regel dat een aanhanger maar vijf dagen in de straat mag staan, moet voor iedereen gelden. Door de taxibus en rijsschoolauto blijft geen parkeerruimte over. De huurwoningen hebben een woon-, geen bedrijfsbestemming. De heer Rengers heeft dit in de negen jaren dat hij er woont, nog niet eerder meegemaakt. Ook in het nabijgelegen Emmer-Compascuum wemelt het van de bedrijfsbussen en illegaal geparkeerde auto's.

De heer Van der Scheer (namens bewoners Ten Cate-flat, Boshof e.a. complexen Wilhelminstraat en Matissepassage, Emmen-centrum) spreekt in namens 124 wooneenheden. Hij klaagt niet over de reuring in Emmen-centrum. Hij woont daar met veel plezier en de gemeente onderhoudt de locatie prima. De omwonenden maken zich grote zorgen over de verkeersveiligheid in het centrum. Bijna elk weekend racen motoren en auto's met verlaagd chassis op hoge snelheid en met veel lawaai langs de complexen. Ook stilstaande voertuigen jagen het toerental van hun motor met

veel geluid op. Op het balkon zijn de bewoners zelfs niet meer verstaanbaar voor elkaar. Vooral na het uitkomen uit het rondje langs het oude postkantoor nodigt de lange rechte weg tot te hoge snelheden. Het echtpaar Van der Scheer moest op de stoep bij een aanstormende auto een aanrijding voorkomen door snel aan de kant te springen. De auto kon de bocht niet houden. De vele voorvallen zijn besproken met de politie, die veel begrip toonde. Volgens hen zou extra surveilleren alleen een tijdelijke oplossing zijn. Zij verwezen naar de gemeente. Op de suggestie van omwonenden tijdens een inspraakavond over de herstructurering van de Wilhelminastraat is een rotonde op de kruising met de Kerkhoflaan onderzocht. De praktische bezwaren betroffen de bomen ter plekke die begrijpelijkerwijs niet te verwijderen waren. Een alternatief kwam er niet. In april 2020 is de problematiek uitgelegd met oplossingsrichtingen in een brief aan de gemeente. Die wees bij verkeersdrempels op te veel hinder voor het vrachtverkeer. Volgens de bewoners gaat dat niet op: de bevoorradiging vindt alleen 's nachts en 's morgens vroeg plaats. Een ander tegenargument betrof hinder voor het wielercriterium de Gouden Pijl. De heer Van der Scheer is altijd bereid in te gaan op vragen hierover en wenst de raad veel wijsheid toe bij haar besluiten.

5. Rondvraag

PvdA verneemt de zorgen van Ondernemend Emmen in de media over de diepladers ten behoeve van de reconstructie van rondweg N391 (bij Emmen) die langs het plein van FC Emmen rijden richting Barger-Oosterveld. De gemeente gaat over het onderliggende wegennet. (H)erkent het college deze knelpunten? Zo ja, wat gaat men eraan doen? Zo nee, hoe zien B&W dit zelf?

Wethouder Van der Weide zegt dat dit project samen met de provincie wordt uitgevoerd. In het kader van het gezamenlijke Bereikbaarheidsakkoord wordt de rondweg ingericht als stroomweg met ongelijkvloerse aansluitingen. De recente informatieavond voor ondernemers en omwonenden leverde enkele vraag- en discussiepunten op. In het omgevingsproces wordt samen met focusgroepen, waaronder Ondernemend Emmen, zo goed mogelijk gezocht naar oplossingen voor betere bereikbaarheid voor de aanpalende bedrijventerreinen.

LEF! heeft twee vragen. 1) Is het normaal dat de gemeente op aangetekende brieven van de inspreker en andere inwoners, los van de inhoud, heel laat reageert? Wat is de reactietermijn? 2) Is de situatie rond de Wilhelminastraat bekend en wordt met de politie over de vervolgaanpak gesproken?

Volgens **wethouder Otter** moet de postafhandelingsprocedure zoveel mogelijk voorkomen dat brieven te lang onbeantwoord blijven. Niet te voorkomen is dat een brief tussen wal en schip raakt. Hij heeft inmiddels een interne mail gestuurd over de status van de brief van de inspreker.

Wethouder Van der Weide is bekend met het hardnekkige probleem van hardrijders zoals aangekaart. De burgemeester zegde toe dit aan te kaarten in het driehoeksoverleg met Justitie en politie. Surveilleren is een tijdelijke oplossing. De herinrichting van Hoofdstraat-Zuid biedt de beste mogelijkheden voor structurele maatregelen, zoals aanpassing van de weginrichting. Dan zal de gemeente in overleg gaan met omwonenden over ontmoedigende maatregelen tegen asociaal rijgedrag.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Inwonersinitiatief Ridderveld-Prinsenlaan

Insprekers

Mevrouw Besselink (EOP Oud Emmen) is als lid van het Ridderveld Comité een van de schrijvers van het plan. Voor de duidelijkheid: de gemeente heeft daar niet aan meegeschreven. De comitéleden hebben elk hun eigen expertise ingebracht. De EOP ondersteunt het plan, dat breed draagvlak heeft onder direct omwonenden, andere buurtbewoners, Treant, OBS 't Eenspan en overige verenigingen. Bij de verstedelijking van Emmen-centrum moet ruimte blijven voor sociale cohesie en sporten. Vandaar de weerstand in de buurt tegen het plan-Gastenhuis. De EOP adviseert de gemeente het inwonersinitiatief te realiseren en voor het gastenhuis een andere locatie te zoeken.

Mevrouw Mulder (OBS 't Eenspan) noemt de in 2017 uitgesproken steun door Jantje Beton om het Ridderveld als speelruimte voor de buurt te behouden. Spijtig dat het bij de gemeente nog steeds op de lijst voor bebouwing staat. Jantje Beton ondersteunt het mooie inwonersinitiatief vanwege het essentiële belang voor buurtkinderen en –jongeren, zeker na de ervaringen in de coronaperiode. Een onderzoek naar de maatschappelijke meerwaarde van speeltuinen bevestigt dat. Ouders ervaren minder stress: speeltuinen versterken hun sociale netwerk. Er is minder buurtoverlast en het woon-genot wordt groter. Uitgedrukt in geld gaat het om zo'n 300.000 euro aan maatschappelijke baten voor een grotere gemeente als Emmen. 't Eenspan onderschrijft dit belang voor de buitengymlessen en bewegend leren. Voorts vinden op het Ridderveld de Koningsspelen en sportdagen plaats. Meer bewegingsvrijheid stimuleert de ontwikkeling van kinderen: minder overgewicht en sociale problemen en betere leerprestaties. Het initiatief levert een mooie uitbreiding op van de bestaande buiten-activiteiten en komt de lichamelijke en geestelijke gezondheid van kinderen ten goede. Gerald Jansen (Stichting Talentenblik en eigenaar evenementenbureau) ondersteunt het initiatief ook. Hij gebruikt het veld regelmatig voor buitenschoolse activiteiten voor scholen en jongeren. Hij roemt de uitstekend gelegen verkeersluwe en veilige situering en het op deze wijze stimuleren van kinderen tot bewegen en sociaal actief blijven. In tegenstelling tot bebouwing zijn er voor speelruimten vaak geen alternatieven. De inzet van de gemeente is van essentieel belang voor voldoende speel- en beweegmogelijkheden en om de buurt leefbaar te houden.

Mevrouw Schakenraad (initiatiefnemer Het Gastenhuis) geeft aan dat Het Gastenhuis fijne en volwaardige woonplekken realiseert voor dementerenden die zo goed en 'natuurlijk' mogelijk verder kunnen leven. Zo ontstaan nieuwe contacten met een nieuwe levensinvulling. Dit draagt bij aan de sociale cohesie in een wijk. Een team van 25-30 medewerkers plus een inwonend zorggechtpaar verleent de zorgtaken, vrijwilligers ondersteunen daarbij. Dit zorgt voor goede integratie met grote meerwaarde van Het Gastenhuis voor alle andere voorzieningen in de buurt.

GroenLinks ziet in de voorinformatie dat meerdere locaties zijn onderzocht. Waar waren de alternatieve plekken voor Het Gastenhuis in Emmen?

Mevrouw Schakenraad is hierover al meerdere jaren in gesprek met de gemeente vanwege de toenemende vergrijzing c.q. dementieproblematiek, met enorme druk op verpleegtehuizen tot gevolg. Daar is de locatie Ridderveld uitgekomen als resultaat, met in achtneming van de omgeving en inpassing qua bouwvolume (20 wooneenheden plus twee appartementen voor inwonende echtparen) en de aard van de wijk. De overige plekken waren niet geschikt.

LEF! informeert of ook naar de buitendorpen is gekeken. Welke locatiewensen wegen het zwaarst bij Het Gastenhuis?

Mevrouw Schakenraad wijst bij de geschiktheid op het benodigde bouwvolume. Voorts maakt dit combinaties mogelijk met school- en andere voorzieningen, waardoor de dementerenden beter deelnemen aan de maatschappij en vice versa. In Emmen is een belangrijk argument voor Het Gastenhuis de grote (toenemende) druk op het beschikbare aantal verpleegplekken.

D66 vraagt hoe de buurtbewoners hebben gereageerd op het plan-Gastenhuis.

Mevrouw Schakenraad begrijpt dat heel veel mensen op zich achter het creëren van een woonplek voor mensen met dementie staan. De beschikbare ruimte is wel een issue. Vandaar dat Het Gastenhuis bewust actief naar combinaties in de wijkvoorzieningen zoekt. Dus niet 'of-of' maar 'en-en'. Deze voorkeurslocatie leent zich er goed voor.

Vitaal Emmen wijst op heel mooie andere plekken in Emmen. Dat maakt beide plannen mogelijk.

Voorzitter Moinat verwijst voor dit soort suggesties naar de eerste termijn. Dit is geen vraag.

De heer Olie (B+O Architectuur & Stedenbouw) is adviseur van Het Gastenhuis. Al in 2017 benaderde de provincie hem om de mogelijkheden voor economische impulsen, werkgelegenheid en het voorzieningenniveau in de Drentse steden en dorpen te verkennen. Naast Emmen begeleidt B+O ook trajecten voor gastenhuisen in Hoogeveen (vergevorderd stadium), Meppel en Assen. De lokale

politiek is in deze tijden geneigd ‘wonen, wonen, wonen’ te roepen. Zonder het nemen van initiatief en creatieve bestemmingsplannen komt dat niet van de grond. Het bestemmingsplan rond Ridderveld laat maatschappelijke invulling toe. Daarom viel de keuze daarop en niet op drie à vier andere locaties. Het Ridderveld is zorgvuldig verkend met stedenbouwkundigen van de gemeente en de welstandscommissie. Het ontwerp heeft een relatie met de architectuur van de voormalige school. Liever had B+O een verbouwing daarvan gezien: het pand was prima geschikt te maken voor de eisen qua duurzaamheid, circulariteit en klimaatadaptatie. In 2018 is het plan zorgvuldig afgestemd met het buurtcomité om samen te werken in deze ontwikkeling. Daarvoor was op het Ridderveld al sprake van plannen van een ontwikkelaar van woningbouw. Het Gastenhuis biedt mensen met dementie fijne woonplekken waar zij zich gastvrij mogen voelen, maar die gastvrijheid ook met de omgeving willen delen. Het college gaf in juni 2020 een principeakkoord aan Het Gastenhuis voor deze locatie. Op de informatieavond in augustus jl. werd Het Gastenhuis door de buurt positief gewaardeerd vanwege de meerwaarde voor het leven van dementerenden. Aan het eind van de avond verzocht het Ridderveld Comité zelf om samenwerking met het Gastenhuis als het inwonersinitiatief niet mocht doorgaan. Dit is in lijn met de bedoelingen van B+O en Gastenhuis sinds 2017. B+O raadt de gemeente aan goed na te denken over invulling van de Woonvisie naar doelgroepen en meer tempo in ontwikkelingen. Daar het plan-Ridderveld al erg lang duurt, is duidelijkheid hard nodig. Als het doorgaat, wordt de oplevering pas in april 2023 verwacht.

GroenLinks beluistert wederom dat meerdere gastenhuislocaties zijn verkend. Welke waren dat?

De heer Olie heeft die zo niet paraat. Indertijd is een brede verkenning gedaan inclusief (financieel) haalbaarheidsonderzoek op bestemmingsplanniveau. Hij is bereid de raadscommissie de lijst met locaties alsnog te doen toekomen.

De heer Kasteleijn (50PLUS afdeling Emmen) is trots op het eerste bewonersinitiatief en complimenteert het Comité daarmee. Toch vindt 50PLUS Emmen ook het collegevoorstel een heel mooi initiatief voor dementerenden. Helaas werden zij voorheen zoveel mogelijk afgezonderd van de maatschappij, zodat zij door de weinige contacten snel achteruitgingen. Inmiddels geeft juist een plaats midden in de maatschappij een mooier en menswaardiger bestaan in een kleine gastenhuisgemeenschap als vertrouwde en beschermde woonomgeving. 50PLUS Emmen is de gemeente dan ook dankbaar voor de extra aandacht voor deze ouderendoelgroep. Immers, gezond ouder worden wil iedereen. De gekozen locatie biedt alle voordelen voor succes, maar is niet de enige geschikte in Emmen. Het beste zou zijn dat alle wijken en dorpen een dergelijke opvang kennen. De combinatie van Het Gastenhuis met de voorzieningen van de Oostermarke (dagbesteding, buurttuin, beweegtoestellen, winkel, kapper) levert een ‘win-win’ op. Dat is ook bij ’t Eenspan het geval, waar dementerende bewoners in de pauzes heen kunnen lopen om hun eigen jeugdherinneringen op te halen bij de spelende kinderen. De buurtkinderen kunnen ook dan op het aanpalende grasveld, dat zelfs groter is dan ten tijde van de voormalige vrije school, blijven spelen. Een bonus is dat de bewoners vanuit hun kamers hen kunnen zien spelen. Navraag bij direct omwonenden leert dat de gemeente blijkens het tweede compromisvoorstel goed heeft geluisterd en daarmee een goed plan voorlegt.

Vragenronde inwonersinitiatief Ridderveld-Prinsenlaan

LEF! dankt het Ridderveld Comité voor zijn hartverwarmende initiatief. Net als op sociale media was een inspreker gecharmeerd van een mix van beide plannen. Hoe staat het Comité daarin?

GroenLinks informeert in hoeverre de bewoners zijn betrokken bij een mix van beide plannen.

Wakker Emmen vraagt waarom het Ridderveld Comité niet wil samenwerken met Het Gastenhuis. Mocht het laatste plan toch doorgaan, wat gaan de omwonenden dan doen?

PvdA vraagt of ’t Eenspan ook betrokken was bij de voorbereiding van het voorstel. Heeft het Comité al zicht op toezeggingen van de gemeente en andere geldschietters voor het veldonderhoud en

de speeltoestellen? Speelvelden worden ook door ongewenste lieden bezocht, zoals onlangs in Emmerhout. Hoe wil het Comité daarmee omgaan?

Reactie Ridderveld Comité

Mevrouw Bakker (Ridderveld Comité) vindt Het Gastenhuis een heel mooi initiatief. In een buurt moet daar plek voor zijn. Het Comité wil van begin af aan echter geen compromis, omdat men de locatiekeuze van Het Gastenhuis niet begrijpt. Mocht dat plan doorgaan, resteert er nog maar een heel klein speelveldje. Kleine kids kunnen prima met speeltoestellen overweg. Maar de wat oudere kinderen voetballen en rennen graag: de grootte van het huidige veld leent zich daar prima voor. De dementerende bewoners hebben daar een mooi uitzicht op, maar nieuwbouw van Het Gastenhuis neemt het uitzicht van de Oostermarke op het veld juist helemaal weg. Er zijn geen andere speeltuinen of -velden in de buurt. In Emmermeer zijn 28 speelplaatsen voor 850 kinderen. In de eigen buurt is het Ridderveld de enige speelplaats voor 355 kinderen. Het Comité haalde in no-time het aantal van 500 handtekeningen binnen, ook nadat het plan-Gastenhuis bekend werd. Daaruit blijkt de sterke wens in de buurt het speelveld te behouden als breed gedragen inwonersinitiatief. De direct aanwonenden hebben allemaal voor akkoord getekend. Daarbuiten is het aandeel voorstanders ook groot. Uit een peiling van 2017 bleek al de overwegende tegenstand in de buurt tegen nieuwe bebouwing op het Ridderveld. Mocht Het Gastenhuis toch doorgaan, zal het Comité niet stoppen met actievoeren. Volgens B+O zou het goed in de maatschappelijke bestemming ter plekke passen. Daar die geënt is op onderwijs en niet op zorg, is aanpassing van de bestemming sowieso nodig. De locatiedirecteur van 't Eenspan heeft ter ondersteuning alleen de meegezonden brief opgesteld, hij heeft niet meegeschreven met het initiatiefvoorstel. Hij was deze avond helaas verhinderd om in te spreken. De gemeente is verantwoordelijk voor het grootonderhoud van speeltuinen. Die kosten zijn dus al gedekt. Er zijn ook toezeggingen voor ondersteuning uit fondsen als het Oranjefonds en Jantje Beton, uiteraard bij behoud van het hele speelveld. Ook bij realisatie van Het Gastenhuis blijft een stuk veld over. De gemeente moet dan een extra stukje gazon maaien, maar dat zal niet in de papieren lopen. Het Ridderveld heeft al tien jaar lang een heel groot en open karakter. Juist daardoor is er geen sprake van overlast van ongewenste personen. Een groot pand hiervoor sluit de achterkant van het veld af. De buurtbewoners zijn bang dat dit dan wél voor overlastgevende groepen gaat zorgen.

Eerste termijn

Vitaal Emmen spreekt bij het inwonersinitiatief van een goed plan dat binnen het omgevingsplan past en de leefbaarheid vergroot voor jong en oud in deze mooie wijk. Daar het plan door de hele buurt wordt gedragen, zal de fractie het zeker steunen.

GroenLinks vindt het mooi dat dit eerste bewonersinitiatief in Emmen is gepresenteerd. Dit speelt al sinds de sloop van de vrije school in 2012, waarna het Ridderveld zich heeft ontwikkeld als heel fraaie speel- en ontmoetingsplek voor buurtkinderen, scholen en Oostermarke-bewoners – met steun van organisaties als Jantje Beton. De fractie ziet graag een dergelijke mix van jong en oud. Het college benadrukt, net als bij het Biochron, de tijdelijke aard, maar dit speelt wel degelijk bijna tien jaar. Dit schept een verwachtingspatroon in de buurt waar ook naar moet worden gekeken bij de zorgvuldige afweging over de invulling van het vigerende bestemmingsplan. GroenLinks is niet tegen Het Gastenhuis als mooi initiatief bij de vergrijzing en de wens tot meer diverse woonvormen. Binnen de gemeente zijn er zeker elders locaties voor te vinden, in tegenstelling tot het speelveld dat alleen daar mogelijk is. Bovendien zou er gezien het bouwvolume een te klein veld resteren.

LEF! dankt de initiatiefnemers en andere buurtbewoners voor hun strijd vol passie voor een groen speelplan voor jong en oud. Zij komen met goed onderbouwde argumenten, zoals het gebrek aan speelvelden elders in de buurt, vergeleken met elders. Hier kan de gemeenteraad niet op tegen zijn. In het vergrijzende Zuidoost-Drenthe is Het Gastenhuis een welkome zorgvoorziening. De fractie

betreurt dat dit proces al jarenlang duurt, zonder dat er een creatieve oplossing is bedacht. Uitgaande van de (maatschappelijke) bestemming is het Ridderveld een ideale locatie voor Het Gastenhuis. Bij de meeste plannen die de laatste jaren voorbijkomen bij de gemeente, betreft het planwijzigingen, zoals de zorgvilla in Nieuw-Amsterdam. Een planwijziging is i.c. ook mogelijk. Daartoe zijn in de gemeente nog genoeg andere plekken, zoals de gesloopte nevenlocatie van het Hondsrug College (De Pienhoek, Schoonebeek), een fantastische groene plek. Hoe heeft het locatieonderzoek er precies uitgezien? De B&W-opmerking dat bij het Ridderveld het bestemmingsplan leidend is, is te kort door de bocht. Het Gastenhuis doet een sterk appèl op de wisselwerking met de buurt. Daar het hier niet om licht dementerende mensen gaat, speelt het argument verbinding met de buurt minder en is de inzet van genoeg vrijwilligers veel belangrijker. LEF! heeft ook meegewogen dat er gezien de BV-constructie een bedrijfsmatige exploitatie onder ligt.

Een groot compliment van de **SP** aan de buurtbewoners rond het Ridderveld voor het allereerste inwonersinitiatief in de gemeente. De fractie staat zeer positief tegenover dit geweldig goede en complete plan dat uitgaat van de inclusieve samenleving, van jong tot oud en ziek of gezond. Ook Het Gastenhuis is een verrijkend plan dat prima in de woonomgeving past. Beide partijen hebben een goed verhaal. De raad heeft B&W gevraagd om hun standpunt. Het college komt tot blijde verrassing van de SP met een combinatievoorstel met het 'beste van beide werelden' dat recht doet aan beide plannen: realisatie van een gastenhuis voor dementerenden en grotendeels behoud van een qua onderhoud door de gemeente erkend speelveld voor kinderen. De SP roept beide partijen op samen met de gemeente tot een compromis te komen dat recht doet aan alle wensen. Lukt dat, dan stemt de fractie in. Zo niet, dan kiest zij voor uitvoering van het bewonersinitiatief dat alleen op het Ridderveld is uit te voeren. Voor Het Gastenhuis moet dan een andere locatie worden gezocht.

Volgens de **ChristenUnie** vragen de twee plannen voor dezelfde kavel om een zorgvuldige afweging. Het Ridderveld is een speel- c.q. groenvoorziening die de inwoners met hun eigen, breed gedragen initiatief open willen laten voor spel, sport en ontmoeting. De argumenten zijn in diverse documenten en presentaties uitvoerig aan de orde geweest, onder meer dat in de buurt geen andere speelplekken zijn zoals in andere stadswijken van Emmen. Voorts is gezondheid voor kinderen en ouderen een belangrijk argument en dit is gunstig te beïnvloeden op deze buitenplek. Basis van het coalitieakkoord – en ook van de ChristenUnie zelf – is een betrouwbare overheid die luistert naar de inwoners, hun initiatieven serieus neemt, opmerkt en waardeert. Dit plan is bij uitstek daarvoor geschikt. Het Gastenhuis is eveneens een mooi plan met maatschappelijke bestemming: specialistische zorg voor de toenemende groep dementerenden in de samenleving, die zich daar hun verdere leven op hun plek mogen voelen. Beide plannen zijn hartverwarmend, maar vinden op dezelfde locatie plaats. De voorkeur van de fractie gaat daarom uit naar het inwonersinitiatief. Dit betekent dat voor Het Gastenhuis een andere locatie moet worden gezocht.

D66 citeert uit de Begroting dat *'leefbare dorpen en wijken met bijbehorende voorzieningen belangrijk zijn voor de sociale binding, gezondheid en zelfredzaamheid van de inwoners'*. Het goed uitgewerkte inwonersinitiatief sluit hierop aan. Een speel-, sport- en ontmoetingsplek in deze buurt vindt D66 heel belangrijk, ook in de toekomst. Daar het plan breed gedragen is, vervult het duidelijk een behoefte in de wijk. Het Gastenhuis heeft die meerwaarde ook, maar niet per se voor het Ridderveld. Wel sluit dit mooie initiatief aan bij de woonbehoeften in de gemeente en zorgt het voor wat doorstroming op de vastgelopen woningmarkt. De fractie ziet liever een andere locatie en verzoekt B&W het inwonersinitiatief verder te concretiseren en realiseren.

VVD complimenteert de inwoners met hun initiatief, het eerste in de gemeente. Hopelijk is de professionele aanpak een voorbode voor toekomstige inwonersplannen. Kijkend naar het inbreidingsbeleid zou het Ridderveld, mede gezien het eerdere ontwikkelplan voor woningbouw, een logische keuze zijn voor Het Gastenhuis. Welke andere locaties in de gemeente zijn verkend? In deze buurt

zijn weinig speelplaatsen of groenvoorzieningen, terwijl er rond de 350 kinderen woonachtig zijn. Op het veldje bij de Hutkerk kwam een paar jaar geleden een speelverbod. Het Ridderveld wordt naast buurtkinderen ook veel gebruikt door OBS 't Eenspan voor pauzes, gymlessen en buitenschoolse opvang. Het veld is ook een algemene ontmoetingsplek geworden in de wijk, ook voor de ouders van de Oostermarke. De bewonersplannen zullen hier nog meer effect op hebben. De VVD vindt het geen goed idee het veld deels te gebruiken voor de bouw van Het Gastenhuis. Liever ziet de fractie dat B&W kijken naar alternatieve locaties in Emmen of een buitendorp. De VVD steunt al met al het inwonersinitiatief.

CDA ziet een buitengewoon professioneel opgesteld inwonersinitiatief. De raad wordt al veel langer geconfronteerd met het zo snel mogelijk geschikt maken van het terrein na de sloop van (school)gebouwen, wat gunstig is voor de buurt. Dat is i.c. in 2012 gebeurd. In 2016 heeft de raad ingestemd met een grondexploitatie voor zes woningen waar alle fracties, op de ChristenUnie na, mee instemden. Toen was al een bestemmingswijziging nodig. De gemeente heeft in plaats van confrontatie gezocht naar overleg met de bewoners. De eerste stap was twee woningen minder en die ruimte als speelveld in te richten: dit leidde wederom tot een 'nee' van de bewoners. De grondexploitatie staat nog steeds. Er moeten dus opbrengsten komen, want daar rekent de raad het college op af. Het college is op zoek gegaan naar verbinding tussen beide plannen. Meerdere insprekers zoeken ook die verbinding. Vanuit beide partijen gaan heel veel getallen en andere feiten over tafel. Dit roept vragen op. De genoemde aantallen kinderen lijken soms te weinig, soms te veel. Of de veronderstelde intensiteit van de gebruikte ruimte terecht is, kan het CDA niet inschatten. In de toekomst zullen veel meer initiatieven als Het Gastenhuis nodig zijn om voor doorstroming op de woningmarkt te zorgen en mensen met dementie een goede woonplek te kunnen geven, in plaats van weggestopt buiten de samenleving. Dus moeten er hoe dan ook meer locaties worden verkend. De fractie denkt dat een mooi compromis is te bereiken met een Gastenhuis naast de nodige speelruimte. Bijzonder dat de B+O-architect het oude schoolpand liever had willen verbouwen dan slopen. In de regel baseren architecten een ontwerp liever op 'kale grond'. In augustus jl. was eindelijk een fysieke informatieavond mogelijk. Daar werden twee initiatieven gepresenteerd die zich prima voor een combinatie lenen. Eigenlijk is Het Gastenhuis-plan al een compromis van speelruimte en bebouwing c.q. realisatie van de grondexploitatie. Het CDA waardeert het buitengewoon dat de bewoners erin zijn geslaagd de zes geplande woningen tegen te houden. Dit verplicht de gemeenteraad echter nu wel met een werkbare oplossing te komen. Zowel de buurtbewoners als de bewoners van Het Gastenhuis zouden zich prima moeten kunnen vinden in het compromisvoorstel.

PvdA verwijst voor de voorgeschiedenis naar het betoog van het CDA. In de Emmerdennen en Emmerschans zijn al initiatieven van Het Gastenhuis gerealiseerd. De PvdA verwijst naar haar eerdere schriftelijke vragen en is heel benieuwd naar de reactie van het college.

Wakker Emmen stelt dat het middels een eigen initiatief mogelijk is voor inwoners om goed aandacht te vragen voor zaken die in hun wijk of dorp spelen. Het eerste initiatief-Ridderveld ligt nu voor. De fractie bewondert de manier waarop het is opgesteld: professioneel en vanuit veel kanalen. Daarnaast is er het plan voor het Gastenhuis, dat het tot een lastige afweging maakt. B+O heeft toegezegd met een lijst van de verkende locaties te komen. Het Gastenhuis beslaat volgens het ontwerp zo'n 60 procent van het Ridderveld. Is op de resterende 2.000 m² een goed functionerende speelplek mogelijk, waarbij zo goed mogelijk aan het inwonersinitiatief tegemoet wordt gekomen? Zo ja, dan moet een compromis toch mogelijk zijn? Hoe wordt de openbare ruimte rond Het Gastenhuis ingericht? Wordt het omheind met een hek of krijgt het een open groene inrichting? Heeft het college in zijn onderzoek ook gekeken naar het aantal kinderen in relatie tot de speelvoorzieningen in de hele wijk? Is het net als in andere wijken mogelijk hier meerdere speellocaties in te richten?

Reactie college

Wethouder Otter memoreert dat de discussie rond het Ridderveld al sinds ongeveer 2014 speelt. Al bij het oorspronkelijke plan voor zes woningen was de insteek om genoeg speelruimte (700 à 800 m²) te houden voor kinderen. Ondanks dat dat ten koste ging van de opbrengst van twee woonkavels, dacht het college dat dit op instemming van de buurtbewoners kon rekenen. Die veronderstelling bleek niet juist. Uitgangspunt werd toen een soort compromis waarbij op redelijk royale wijze werd tegemoetgekomen aan de wens tot behoud van het speelveld, maar tegelijk een zodanige ontwikkeling dat die de gemaakte kosten en de boekwaarde goed zou maken. Toen het plan van Het Gastenhuis voorbijkwam, hebben B&W dit omarmd. Dit liet een royale speelruimte over met tegelijk een redelijke bijdrage aan de grondexploitatie (bijna een ton positief in scenario 3, dus 115.000 euro minder dan oorspronkelijk voorzien). Helemaal niets ontwikkelen zou de gemeenschap 475.000 euro (exclusief inrichting) kosten. Op de vele vragen naar andere locaties is het realistische antwoord dat het qua kavels zeer dun gezaaid is in de gemeente. B+O heeft daar een overzicht van, maar niet ondenkbaar is dat sommige locaties inmiddels anders zijn ingevuld. Het college is conform de aangenomen motie bezig met een zeer intensieve speurtocht naar te ontwikkelen kavels, maar de mogelijkheden zijn heel beperkt. Die locaties gaan meestal ook gepaard met bestemmingsplanwijziging. Het bijzondere aan de locatie Ridderveld is dat daar geen planwijziging nodig is en de gemeente snel kan acteren. B&W hebben meermalen gepoogd met de buurtbewoners tot een soort vergelijk te komen. Dat is helaas niet gelukt. Het Comité stelt zich op het standpunt ‘alles of niets’. Het college betreurt dat zeer, temeer daar er een heel mooi compromis mogelijk is. Alle door de inwoners beoogde activiteiten zijn daarin niet in te vullen, maar op 2.000 m² is echt een goed functionerende speelvoorziening te creëren. Die is zelfs veel ruimer dan de meeste andere speelplekken. Het belang van spelen voor de jeugd wordt sterk benadrukt: dat is op 2.000 m² nog steeds heel goed mogelijk, maar niet als de activiteiten worden uitgebreid naar andere doelgroepen. Het college zegt vanuit de Basisregistratie nog een overzicht toe van het aantal kinderen in de hele buurt. Het aantal buurtkinderen in de directe omgeving (Ridder-, Oosterveld en Angelsloërstraat) bedraagt 52 (0-18 jaar) en 13 (4-12 jaar). De ChristenUnie haalt ‘de betrouwbare overheid’ aan. Met het compromis acteert de gemeente niet als onbetrouwbare overheid. Zij heeft ook niet tien jaar lang de suggestie gewekt dat de situatie van het Ridderveld zo zou blijven. Vrij kort na de sloop van de school (2012) zijn door de gemeente de plannen voor woningbouw kenbaar gemaakt. In 2016 is een raadsbesluit genomen over de grondexploitatie, waartoe de discussie al in 2015 startte.

VVD informeert of bij de alternatieve locaties alleen naar Emmen is gekeken of ook daarbuiten.

Wethouder Otter antwoordt dat met name in en om de stad Emmen is gekeken. De voorkeur van de initiatiefnemer was daarbij ook belangrijk. Dit soort locaties (2.000 m²) zijn elders in de gemeente niet zomaar voorhanden, zeker niet met passende bestemming.

Vitaal Emmen vraagt of het college bij de genoemde aantallen kinderen de buitenactiviteiten van 't Eenspan meeneemt. Die school maakt ook gebruik van het Ridderveld.

Wethouder Otter heeft niet het aantal kinderen genoemd dat van het speelveld gebruikmaakt, maar het aantal dat in de directe omgeving woont.

PvdA ving op dat het Ridderveld Comité ervan uitgaat dat de gemeente nu en ook straks het grootonderhoud voor haar rekening neemt. Klopt dat?

Wethouder Otter bevestigt dat de gemeente verantwoordelijk is voor het veldonderhoud.

Insprekers

De heer Olie (B+O Architectuur & Stedenbouw) memoreert voor de haalbaarheidsstudie een aantal kleine locaties te hebben onderzocht. Dat is uitvoerig gebeurd. Dus niet alleen op oppervlaktes en programma van eisen, maar ook op aansluiting bij de buurt en op economisch rendement. De provincie kwam met drie locaties. Aan de Angelsloërdijk was geen woningbouw mogelijk. Het Gastenhuis vervult een maatschappelijke functie. De locatie Esdal College (oude LTS) was in 2016-2017 nog niet beschikbaar. Wellicht wel voor een andere doelgroep. De locatie achter Café Groot-huis was niet geschikt. Ook de gemeente kwam met enkele locaties. Op de Tussenstee, Emmerhout moesten de huidige huurders eerst een andere plek krijgen. De actuele situatie is niet bekend. De

wijk Delftlanden is onderzocht, maar zonder succes. De benedenverdieping van de oude drukkerij aan de Wilhelminastraat is niet erg ideaal, als men mensen met dementie graag naar buiten wil hebben. Voorts zijn de Weerdingerstraat en Weerdingerkanaal NZ 51-52 (Nieuw-Weerdinge) onderzocht, maar afgefallen. Voor de buitendorpen is een scan gemaakt. De beschikbaarheid van locaties bleek erg tegen te vallen. Inbreiding in dorpen lag sowieso moeilijk, een erfenis van de provinciale krimpopgave in de periode 2013-2015. De locatielijst wordt nog toegezonden aan de raadscommissie. Tot slot is een fraaie erfinrichting gepland op de beoogde locatie Ridderveld; de schetsen zijn beschikbaar. De ingang van Het Gastenhuis is altijd open toegankelijk. De sociëteit is geschikt voor buurtactiviteiten, ook 's avonds.

De heer Kasteleijn (50PLUS afdeling Emmen) meldt dat een week eerder het college van Assen een motie van 50PLUS heeft overgenomen aangaande dementie. Voorts verwijst hij naar een prachtige documentaire van Omroep MAX d.d. 10 oktober over licht dementerende mensen.

Voorzitter Moinat stelt dat dit buiten de orde van dit agendapunt (inwonersinitiatief) valt.

Reactie Ridderveld Comité

Mevrouw Bakker (Ridderveld Comité) reageert op de vraagtekens die het CDA zet bij de genoemde kinderaantallen, dat deze afkomstig zijn van Allecijfers.nl. Die site put uit het CBS en andere bronnen. Het Comité had de gemeente om cijfers gevraagd, maar die waren toen niet beschikbaar, vandaar het eigen onderzoek. Het CDA suggereert dat de buurtbewoners geen compromis willen. Maar het combinatievoorstel is eigenlijk geen compromis. Vanaf de eerste planvorming rond Het Gastenhuis, dus na het woningenplan, is het voorstel niet veranderd. De buurt vindt niet alleen de jeugd belangrijk, maar ook de ouderen. Men wil de bewoners van de Oostermarke graag op het veld ontvangen. Vandaar ook de uitbreiding met een rolstoelpad plus goed toegankelijke picknickbanken en een jeu-des-boulesbaan. Het Comité is blij met de oproep van B+O aan de gemeente om nog eens goed naar haar beleid te kijken. Volgens de Woonvisie moet iedereen zich thuis voelen in deze gemeente. De Sportnota behandelt thema's als gezondheid en de dreiging van afnemende sociale binding. De buurt wil deze belangrijke thema's juist bevorderen door de verdere sociale cohesie die het plan oplevert. Het Ridderveld Comité gaat ervan uit dat de raadscommissie dit ook vindt en dit eerste inwonersinitiatief gaat steunen. Alle partijen vinden naar eigen zeggen burgerparticipatie heel belangrijk. Dit initiatief is een uitgelezen kans voor hen om dit in de praktijk te laten zien.

Tweede termijn

CDA verwijst naar de door de raad in 2016 vastgestelde grondexploitatie met zes bouwkvavels als startpunt. Dat besluit staat nog steeds overeind. Vervolgens is er een initiatief op gang gekomen, waarvoor dank, om dat niet te doen. Het is dus niet een compromis om vervolgens niets te ontwikkelen op het Ridderveld. In principe kan dat, maar dan maakt de raad een radicaal andere keuze en moet zij alle andere bijkomende consequenties aanvaarden. Jarenlang is er een zoektocht geweest om een plek voor dementerende ouderen te realiseren – wat de fractie van harte steunt en toejuicht. Gelet op de B+O-verkenning is dat zo makkelijk nog niet gebleken. Er ligt nog steeds een uitstekend compromis voor tussen een grondexploitatie met voorzieningen waarbij ook woningen op de markt vrijkomen – nog veel meer dan de oorspronkelijke zes – en een speelvoorziening in de buurt. Elders in de wijk zijn blijkbaar geen speelvoorzieningen. Blijft overeind dat op het moment dat de gemeente scholen gaat amoveren – wat in 2012 gebeurde en de komende tijd meer gaat gebeuren zoals aan de Angelsloërdijk – zij ook moet openstaan voor nieuwe (bouwkundige) ontwikkelingen. Het CDA hoopt dat beide partijen bereid zijn tot een goed compromis met voldoende ruimte voor speelvoorzieningen, ontsluiting en verbinding. Een consequentie is dat de activiteit voetballen dan afvalt, maar dat is elders in de omgeving nog steeds heel goed mogelijk.

LEF! hoort enkele malen verkondigen dat dementerende ouderen zijn 'weggestopt'. Dit is op te vatten als een dolk in de rug van het zorgpersoneel. Dementerenden zijn in verpleegtehuizen jaren-

lang professioneel ondersteund en verzorgd en konden er kwalitatief goed en gezellig wonen. Door bezuinigingen van juist enkele landelijke partijen in deze raad zijn die omstandigheden verslechterd. Blijkbaar is hun mening nu anders door voortschrijdend inzicht. B+O beargumenteert dat de provincie ook graag voorzieningen voor dementerende ouderen wil. Maar haar beleid is veel ruimer: zij wil ook dat de jeugd in goede gezondheid en goed opgevoed opgroeit. In Drenthe is obesitas een enorm uitdijend probleem aan het worden. In de betogen wordt nog te veel 'getunneld' in het bestaande bestemmingsplan. De afgelopen jaren zijn nogal wat plannen gepasseerd met planwijzigingen. Volgens de Woonvisie zijn 1.500 à 2.000 verouderde woningen rijp voor sloop. Dit biedt kansen, zoals voor hoogbouw of een gastenhuis. De oproep van woningcorporaties om samen te werken, is in deze vergadering niet terug te horen. Dat Emmen-centrum compacter moet worden, biedt ook kansen. Het is normaal dat inwoners van buitendorpen hun (groot)ouders in de stad Emmen opzoeken, waarom dan ook niet dit soort seniorenwoningen in buitendorpen? Locaties als De Pienhoek in Schoonebeek en de zorgvilla in Nieuw-Amsterdam waren toch ook mogelijk? Natuurlijk moet er veel gebouwd worden en is Het Gastenhuis een prachtig initiatief. LEF! mist wel de nodige creativiteit in dit soort ontwikkelingen. De fractie verzoekt het college om een additionele lijst met andere dan de onderzochte locaties in Emmen, inclusief knelpunten. Dan kan de raadscommissie een betere afweging maken. Hopelijk denken andere fracties daar ook zo over.

VVD wil het door LEF! gevraagde extra locatieoverzicht ook graag ontvangen.

Wakker Emmen verzoekt B&W naast onderhoud van het Ridderveld ook naar beheer en vervanging te kijken. Heel veel speelterreinen in buitendorpen moesten opgeruimd worden vanwege geldgebrek. De eigen ervaring van Wakker Emmen is dat er heel veel goede inwonersinitiatieven zijn, maar 60-80 procent niet goed werd ingevuld. Hopelijk rolt hier een goed compromis uit.

GroenLinks vindt dat bestemmingsplannen niet belemmerend zouden moeten zijn voor dit soort ontwikkelingen. Ook deze avond staan meerdere planwijzigingen op de agenda. Door voortschrijdend inzicht verandert het beleid. Enkele jaren terug was er een krimpopgave, nu moeten er juist woningen bijgebouwd worden. In de Delftlanden 2.0 zijn nog genoeg plekken voor een gastenhuis. Daarom heeft GroenLinks behoefte aan een extra locatieoverzicht. Tegen de gemeentelijke kosten van beheer en onderhoud moeten de maatschappelijke gezondheidsbaten worden afgezet dankzij meer sport en beweging op het Ridderveld. Al met al is er nog heel wat voor te zeggen voor het inwonersinitiatief, dat niet op een andere locatie mogelijk is – in tegenstelling tot Het Gastenhuis.

PvdA sluit zich aan bij het argument van het CDA inzake het grondexploitatieverlies. In hoeverre nemen de verkeersbewegingen in deze buurt toe als Het Gastenhuis er zou komen?

SP steunt het verzoek van LEF! om een lijst met meer alternatieve locaties. De keuze uit twee heel positieve initiatieven is heel erg moeilijk. De genoemde lijst kan mogelijk uitkomst bieden.

Reactie college

Wethouder Otter verwacht dat de toename in het aantal verkeersbewegingen rond het Ridderveld beperkt zal blijven. Dit aspect wordt (standaard) meegenomen in het bouwplan. De vraag van LEF! naar een aanvullende locatielijst was ook schriftelijk gesteld. Die lijst lijkt simpel, maar het ligt veel ingewikkelder. Het Gastenhuis heeft al enkele jaren een voorkeur voor het Ridderveld en dat is wel bepalend. Bovendien staat de bestemming het toe en komt de nieuwe Omgevingswet eraan. Een locatie elders zou weer een geheel vernieuwd ontwerp vergen. De gemeente kan de initiatiefnemer dus niet zomaar naar een buitendorp verwijzen. Op het MAVO-terrein in Schoonebeek is bijvoorbeeld ook behoefte aan reguliere woonkavels. De lijst met beschikbare kavels in de gemeente is beperkt, maar niet overal is een gastenhuis te realiseren. Zo'n lijst biedt dus geen oplossing en is niet

zinnig. Bovendien vinden op enkele van de door B+O opgesomde alternatieve locaties al andere ontwikkelingen plaats of is de situatie ter plekke ingrijpend veranderd.

Volgens **LEF!** heeft de gemeente voor het Ridderveld niet met één, maar twee verschillende initiatiefnemers te maken. De buurtbewoners zijn evengoed al jaren in gesprek met de gemeente.

Wethouder Otter beaamt al enkele jaren over beide initiatieven overleg te voeren. Uit het voorstel blijkt ook dat beide prima mogelijk zijn op het Ridderveld. Het is dus niet een kwestie van kiezen. De insteek is steeds geweest voldoende ruimte te houden voor een goede speelvoorziening, waardoor Het Gastenhuis ook met beperkingen kreeg te maken.

Voorzitter Moinat vraagt of het inwonersinitiatief rijp is voor een raadsbesluit op 28 oktober a.s.

CDA informeert hoe dat besluit er dan uitziet. Daar moeten wel alle elementen in zitten van het inwonersinitiatief én Het Gastenhuis. Het beeld is op zich helder voor de fractie, maar het totaalplaatje ten behoeve van de besluitvorming ontbreekt.

Voorzitter Moinat kondigt aan dat er zeer binnenkort een raadsvoorstel inclusief conceptbesluit afkomt. Dit gaat dan als B-stuk naar de raadsvergadering van 28 oktober.

7B. Energienota, verlenging 2021-2022

Inspreker

De heer Van Geel (bloemenkweker Erica en bestuurslid LTO) spreekt in mede namens twee andere bloemenkwekers. Tijdens een eerdere presentatie voor de raad zette hij een eigen visie uiteen over hoe de energieproblemen zijn op te lossen. De Energienota verwoordt, net als eerdere beleidsnota's sinds 2018, nog steeds niet goed de urgentie van de benodigde oplossingen in de glastuinbouw om 50% minder CO₂ uit te stoten in 2030. De drie kwekers denken aan smart grids als koppelkansen met andere industrieën en windenergie die beschikbaar komen voor de regionale bedrijven. De sector met jonge ondernemers kent voldoende kansen. De drie kwekerijen draaien goed, er zijn voldoende financieringsmogelijkheden. Zij hebben hulp van de gemeente nodig bij vergunningen en koppelkansen en willen graag beter betrokken worden bij het energiebeleid.

D66 informeert of de heer Van Geel na de raadspresentatie contact heeft gehad met de gemeente.

De heer Van Geel bevestigt dat. Concrete resultaten leverde dat nog niet op. Na drie jaar overleg en beleidsnota's zijn de kwekers net zo ver als in 2018, ook niet na de jongste zienswijze van LTO op de Energienota. Waar dat door komt, weet de heer Van Geel niet. In de sector zijn lokaal zo'n 2.800 mensen werkzaam. Als hier niet de vereiste stappen worden gezet en elders in Nederland wel, verslechtert de concurrentiepositie van de kwekerijen in Erica vanwege de mindere ecofootprint, waar de sector steeds meer op wordt afgerekend.

Wakker Emmen vraagt wat de heer Van Geel concreet in de nota gehad had willen hebben.

De heer Van Geel duidt op de warmtebehoefte en smart grids met koppelingen van andere energiebronnen met CO₂ uitstotende bedrijven en met windenergie vanuit de locatie Westenesch. Deze aspecten staan in de Energienota ook niet in de juiste volgorde: de warmtebehoefte is nodig als laatste stap om het bestaansrecht van de kwekerijen te houden.

PvdA vraagt of de heer Van Geel op de hoogte is van de koppelontwikkelingen in Klazienaveen.

De heer Van Geel kent die alleen globaal. Voor de drie kwekers in Erica is dat geen oplossing.

ChristenUnie vat samen dat de drie kwekers in Erica hun koppelkansen geconcretiseerd terug willen zien in de Energienota om te verduurzamen. Is dit goed samengevat?

De heer Van Geel beaamt dat. Zo vernam hij pas achteraf van de vergunde bouw van de Stercoremestvergassingsfabriek in Emmen. De restanten van warmte, CO₂ en groen gas van zo'n type bedrijf zijn goed door de kwekers in Erica te gebruiken. De afstand met deze specifieke fabriek is mogelijk te groot om afvang en transport rendabel te maken. Maar bij vergelijkbare ontwikkelingen horen de drie kwekers daar graag voortaan eerder over van de gemeente.

CDA begrijpt dat de heer Van Geel zich niet goed voelt gehoord in de Energienota. Is dat wel het geval als hij zijn innovatieve ideeën buiten de nota om met de gemeente bespreekt?

De heer Van Geel vindt dat dat ‘horen’ onvoldoende gebeurt. Anderhalf jaar geleden boden de drie kwekers hun Energievisie Beekweg aan. Op het onderdeel windenergie kregen zij als reactie van de gemeente dat dit in Erica niet mogelijk was en dat de Warmtevisie in de maak was. Op de andere visiedelen bleef een reactie uit. Hopelijk leidt dit inspreken tot meer concrete resultaten.

Inleiding college

Wethouder Van der Weide meldt dat de Energienota niet is herschreven, maar verlengd. De prioritering bij de Begroting vanwege minder middelen is erin vertaald, met een accentverschuiving richting de industrie. De nota is een dynamisch document dat richting geeft voor de opgave richting 2030-2050. De beleidsvelden economie en tuinbouw zijn nauw verweven met het energiebeleid. Elke partij met een goed idee – industrie, tuinbouw of woningbouwontwikkelaar – dat in het energiebeleid past en ruimtelijke aanvaardbaar is, vindt zeker bestuurlijk of ambtelijk gehoor.

Eerste termijn

SP informeert naar voorbeelden van energiezaken die niet opgepakt worden als gevolg van de kennelijk beperkte middelen en capaciteit.

GroenLinks heeft net als D66 tegen de vorige versie van deze nota gestemd vanwege het gebrek aan ambitie en het scheppen van valse verwachtingen. Het feit dat het startproject Emmerhout Energieneutraal in januari is stopgezet, geeft niet echt blijk van vooruitstrevend acteren, dat juist nodig is in de belangrijke duurzaamheidsopgave in woonwijken in relatie tot het grote zorgpunt energiearmoede. Er zijn veel woningen in Emmen die slecht geïsoleerd zijn. Deze verlenging is niet echt voldoende, gelet ook op de inspreker uit de tuinbouw waar heel innovatief wordt (mee)gedacht over vergroening. Dit moet meer meegenomen in de ambities in de Energienota.

CDA doet het deugd, tussen de regels in de nota door, te lezen over rentmeesterschap en gespreide verantwoordelijkheid, waarden die de partij uit het hart zijn gegrepen. Goed dat de norm bij verduurzaming wordt gelegd, in samenwerking met de industrie – voor nu en de toekomst. Goed dat daarbij wordt gezocht naar innovaties en andere nieuwe ontwikkelingen. De gemeente zet met de kennis van nu in op wind- en zonne-energie bij haar streven naar een CO₂-arme bouwomgeving en industrie. Duidelijk is dat deze gemeente er nog lang niet is. Essentieel is het vraagstuk hoe energie betaalbaar blijft voor iedereen. Goede voorlichting, samenwerking tussen overheid, inwoners en bedrijven, innovaties zien en benutten met een toegeeflijk beleidskader zijn essentiële elementen.

LEF! ziet dat het voor bedrijven steeds belangrijker wordt wat hun ecofootprint is. Daarmee kan een melkveehouderij een hogere melkprijs krijgen en dat geldt ook voor de glastuinbouw. De gemeente legt de focus op de middelen, maar dit hoeft haar geen geld te kosten. Een agrariër betaalt zijn kleine windmolen zelf. De gemeente moet alleen die vergunning mogelijk maken en kan daarmee leges innen. Het is een gemiste kans dat het thema ‘footprint’ niet in de nota is ingenomen. Daardoor dreigt deze regio net als op andere beleidsterreinen achter te lopen en dat zou de gemeente niet moeten willen. Een hoofdstuk over het belangwekkende thema energiearmoede, waarvoor vaker de aandacht is gevraagd door de raad, had gepast in deze verlengde nota. Alles overziend lijkt deze op ‘glas, plas en het bleef zoals het was’.

ChristenUnie vindt het begrijpelijk dat de Energienota wordt verlengd gezien de veranderde context en nieuwe ontwikkelingen. Al ziet de nota er goed uit, wat is er wel of niet doorgegaan van de ambities? Ligt de gemeente op koers bij de doelen voor 2030? In eerdere beleidsnota's en ook in deze nota voelt de glastuinbouw in Erica zich nog steeds niet gehoord. Is het mogelijk het thema koppelkansen alsnog toe te voegen, zodat initiatiefnemers zich gehoord weten?

PvdA kan de keuze tot verlenging prima volgen, ook de prioritering naar vier thema's vanwege de beperkte middelen en menskracht. Naast duurzame energie voor een eerlijke, fatsoenlijke en groene toekomst en CO2-arme industrie en bedrijvigheid met inzet op energie-intensieve zoals de glastuinbouw, wordt ook geothermie genoemd. Wat is de status van het laatste? In de bebouwde omgeving is warmtetransitie de komende jaren de grootste opgave waarbij de inzet vol op energiebesparing moet. Hoe verhoudt zich dit tot energiearmoede? Participatie, communicatie en educatie c.q. onderwijs spelen terecht een essentiële rol in de energietransitie.

Wakker Emmen verwijst naar het gemeentelijke doel om in 2050 'klimaatneutraal' te zijn. Wat betekent dit feitelijk? Dat alle energie (dus ook gas) in 2050 duurzaam wordt opgewekt, betekent dat daar geen CO2 meer bij mag vrijkomen. Iedereen moet van het gas af, terwijl het nog steeds een van de schoonste vormen van verbranding is. Vergelijkbare alternatieven qua CO2-uitstoot, efficiency en rendement zijn nog niet beschikbaar. Hoe dit doel te bereiken en wie voor de kosten opdraait, is evenmin bekend. Wat de fractie betreft moet deze nota daarom verlengd en aangepast worden. Volgens punt 2 in het raadsvoorstel moet Emmen over tien jaar een evenredige bijdrage leveren aan het landelijke doel van 49% minder uitstoot van alle broeikasgassen, met een duidelijk perspectief op realisatie van het einddoel in 2050. Waarom gaat de nota alleen in op CO2-reductie? Graag een overzicht van de uitstoot in de gemeente Emmen van CO2 versus alle broeikasgassen in 1990 en 2020. De gemeentetaken qua energietransitie zijn fors uitgebreid, zo ook de regie op de warmtetransitie in de bebouwde omgeving. Dit kan alleen met extra toereikende middelen. Waarom faciliteert de gemeente nog steeds biomassa, zij het terughoudend? Dit stoot meer CO2 uit dan gas of zelfs elektriciteit uit kolencentrales. Hoe is in dit verband '*in principe geen biomassa*' te zien? Wakker Emmen maakt zich ernstig zorgen over de actuele energiecrisis en energiearmoede. De gemeente moet daarom waken dit niet verder te laten exploderen door de inwoners verder op kosten te jagen met de energie- en straks de warmtetransitie. Zij moet haar gezond verstand gebruiken. De huidige energiearmoede mag zeker niet toenemen.

Vitaal Emmen hoopt dat de gemeente zelf ook meedoet in de energietransitie bij haar eigen vastgoed. Zo is de opgave qua zonnepanelen nog niet gehaald. Wat is de voortgang daarin? Vitaal Emmen steunt de Energienota.

D66 is teleurgesteld over de nota, ondanks de goede ambitie van 49% minder CO2-uitstoot in 2030. De nota borduurt alleen op oude plannen die steeds langer duren, het ontbreekt compleet aan nieuwe. Wat is de statusupdate voor de windenergiegebieden N34 en Zwartenbergerweg? Op wat voor termijn worden de plannen voor het warmtenet concreet? Wanneer zijn de langverwachte zonnepanelen op de daken van gemeentepanden te verwachten? Zijn er mogelijkheden voor basisscholen met verduurzamingsplannen en het Hospershuis? Zelfs al alle huidige plannen doorgaan, zorgen die met elkaar voor 14% CO2-reductie. Waar komt de andere 35% voor 2030 vandaan? Die deadline is er al over acht jaar en veel van de huidige plannen lopen al minstens vijf jaar. De energieopgave van 2,1 petajoule voor vervoer is geheel verdwenen. Wordt er verwacht dat iedereen elektrisch gaat rijden? Zo ja, zijn er dan ook plannen voor veel meer laadpalen in de gemeente? D66 is blij met het inzicht van B&W dat duurzaamheid integraal opgepakt moet worden. Wordt hiervoor een aparte afdeling ingericht met eigen medewerkers in plaats van inhuur derden? Zo is de kennis op te bouwen om tot 2050 in te zetten. Terecht ligt de focus de komende tijd op de industrie, waar veel winst valt te behalen. Gezien de plannen lijkt alleen het GETEC-park een grote bijdrage te leveren, de overige terreinen nog te weinig. Zijn er plannen om ook daar (o.a. Bargermeer) op onderdelen te verduurzamen? Hoe denken B&W over het toestaan van kleine windmolens bij boeren of andere ondernemers? Burgerparticipatie krijgt terecht veel aandacht. Die vraagt om sterke verbindingen met inwoners, bedrijven en partners. Goed dat de beleidsregel 'maatschappelijk draagvlak zonneakkers' uitgevoerd wordt. Hoe gaat de participatie bij windmolengebieden en GZI Next, beide met grote impact op de omgeving? Is er overleg met Den Haag over het gebrek aan netcapaciteit? De gasprijs is

in één jaar tijd al verachtvoudigd, terwijl in Emmen al bijna 9% van de huishoudens met energiearmoede kampt. Dit percentage zal nog stijgen door een stijgende energierekening, gebrek aan geld voor investeringen en de afhankelijkheid van een verhuurder voor energiebesparende maatregelen. De nota haalt dit onderwerp aan, maar zonder concrete plannen. Wordt het niet hoog tijd om hier lokaal beleid voor te ontwikkelen?

VVD kan instemmen met verlenging van de Energienota. Wel zijn er nog kleinere aanpassingen noodzakelijk, bijvoorbeeld naar aanleiding van de inspreker die lokaal een toch grote sector vertegenwoordigd. De fractie is het eens met wat de wethouder zegt over de integrale aanpak. Dragen kleine windmolens bij boerderijen bij aan het versnellen van de verduurzaming van het platteland?

Reactie college

Wethouder Van der Weide weet dat sommige door de bloemenkwekers bedachte (duurzaamheids)oplossingen wrijven met landbouw- of economisch gemeentebestuur. Niettemin is er regelmatig overleg. Hij zal de inbreng van de inspreker delen in het collegeoverleg. De Energienota biedt voldoende ruimte voor innovatie en verduurzaming (groen gas, geothermie en restwarmte) in de tuinbouw. Bij het ambitieuze Emmerhout Energieneutraal is veel ervaring opgedaan met bewonersparticipatie en samenwerking met stakeholders, goed te gebruiken bij de Warmtetransitievisie. Conclusie was wel dat dit wel een heel lange en taaie weg is. Vandaar dat het project tijdelijk on hold staat en de prioritering uit economisch belang bij de industrie ligt, die tevens de meeste CO₂ uitstoot. Vanuit de Regio Deal zijn enkele kleinere activiteiten in Emmerhout mogelijk gemaakt, zoals een modelwoning. Terecht maken meerdere fracties zich zorgen over de energiearmoede. De gemeente kan zaken faciliteren en organiseren, maar heeft niet zomaar een oplossing voorhanden. Het kabinet zelf heeft hier de handen al vol aan. Op de gemeente komen nog genoeg taken af op inzake de gebouwde omgeving en de warmtetransitie die elke voordeur raakt. Voorts zetten B&W druk op verduurzaming in de prestatieafspraken met de corporaties. Een mooie stap is de 20 miljoen uit het Volkshuisvestingsfonds om 1.800 woningen in Zuidoost-Drenthe te verduurzamen. Een grote groep inwoners is nu nog niet te bedienen. Waar mogelijk worden additionele (rijks)middelen aangewend. **LEF!** haalt aan dat meerdere partijen het probleem van de energiearmoede hebben ingebracht. Zij vroegen niet direct om pasklare oplossingen. Maar het is niet ongebruikelijk om in nota's zorgen, trends en ontwikkelingen te noemen. Die zijn aan andere beleidsterreinen te koppelen.

Wethouder Van der Weide vindt dat de energiearmoede nog niet zo serieus speelde ten tijde van het opstellen van de Energienota. Dit is meer een thema voor de herijking van de Woonvisie en de Warmtetransitievisie (december). Deze gaan in op het robuust maken van de gebouwde omgeving om die van het gas af te halen voor andere warmte- en isolatiebronnen. De CO₂-footprint wordt steeds belangrijk voor bedrijven. Het is aan hen om te investeren, het is aan de gemeente om daarbij te faciliteren voor een versnelling. Gezien het grote agrarische dakoppervlak in het buitengebied is het logischer eerst te kijken naar zonnepanelen. Ook kleine windmolens kunnen hieraan bijdragen. Her en der bieden noordelijke gemeenten ruimte daarvoor. Het college heeft wel rekening te houden met de ruimtelijke impact, dus dat kan niet zomaar zonder gedegen RO-analyse, die op dit moment loopt. Qua structuurvisies voor wind en zon levert Emmen in Drents verband een aanzienlijk aandeel. Aan het gebrek aan netcapaciteit wordt gewerkt via realisatie in 2025-2026 van het nieuwe station in Veenoord. In het SEREH-project wordt veel tijd en energie gestoken; hick-ups vormen de juridische en economische haalbaarheid. In die zin loopt dit proces niet overal op schema. Gezien de lange beleidstermijn, 2030 en daarna, moet nog het nodige gebeuren. Overall slagen B&W er goed in voor de lopende projecten, ondanks de beperkte middelen en capaciteit, externe (EU-) gelden aan te trekken. De opsporingsvergunning wordt ingezet om een businesscase te ontwikkelen voor geothermie in tuinbouwgebied Klazienaveen. Dit traject is broos vanwege de randvoorwaarden en enkele lokale factoren. Voor de detailvragen van D66 over projecten wordt verwezen naar de digitale infosessie voor de zomer. Biomassa kent qua CO₂-uitstoot negatieve effecten. Een bijproduct op groene wijze genereren uit restafval is in principe een prima gedachte. Het blijft lastig voor een

gemeente om invloed of controle te hebben op de invoer van vergistings- of biomassa-installaties. Anderzijds, als zij te veel zou gaan schrappen in biomassa, zon of wind op land – naast een politiek gevoelig thema als kernenergie – blijft er te weinig over. B&W zijn gelet op verduurzaming niet enthousiast over biomassa. Omwille van het economisch belang en werkgelegenheid is het te overwegen dit toch – zij het niet breed – in te zetten ter overbrugging. Op enkele locaties is dit al mogelijk gemaakt. De uitspraak ‘de energietransitie is een marathon en sprinters winnen geen marathon’ lijkt van toepassing op de betogen van D66 en GroenLinks. De CO2-emissie is dankzij de Klimaatmonitor van het Rijk te kwantificeren. Doel is dat dit geen negatieve effecten heeft op het klimaat. Deze nota is verlengd tot en met 2022. Ook voor de jaren erna moet de uitstoot van alle broeikasgassen meetbaar zijn en te labelen aan de doelen, waaraan de projecten worden gekoppeld.

Wethouder Otter noemt de aanleg in 2020 van zonnepanelen op meerdere grote gemeentepanden (gemeentehuis, Werkplein). Deze zijn vanwege gebrek aan netcapaciteit niet altijd operationeel. De scan wordt op dit moment vertaald in benodigde investeringen in relatie tot een terugverdienperiode van maximaal zeven jaar. Het pand aan de Handelsweg is te verouderd om te verduurzamen.

Inspreker

De heer Van Geel (bloemenkweker Erica en bestuurslid LTO) meldt dat aardwarmte voor tuinbouwgebied Erica geen deeloplossing is om de komende tien jaar 50% op uitstoot te besparen. Wel is het nodig om in de jaren daarna naar nul CO2-uitstoot te komen.

Tweede termijn

PvdA vraagt of de duurzaamheidsleningen met lage rente voor inwoners nog van toepassing zijn. De fractie vraagt al sinds een motie uit 2012 aandacht voor energiearmoede.

LEF! geeft aan dat isolatie van huizen ook onder energiebeleid valt en in directe relatie met energiearmoede staat. Daarom kan dit thema heel goed in de Energienota worden opgenomen en kunnen latere nota's ernaar verwijzen. De Energienota valt iets schraler uit dan de nieuwe provinciale Omgevingsvisie met kleine windmolens, smart grid, koppelkansen en geothermie. Klopt dat? Is het mogelijk teksten toe te voegen aan deze nota voor de komende raadsvergadering?

GroenLinks stelt in reactie op de door de wethouder aangehaalde uitspraak dat sprinters inderdaad niet de marathon winnen, maar het wel de bedoeling is om de finish halen. De energietransitie is van de lange adem, maar bij de Structuurvisie Windenergie is die door veel gedoe wel heel lang geworden. Anno 2021 is nog geen enkele windmolen in bedrijf. Daarom zou het mooi zijn als het college over zijn eigen schaduw heen stapt door alsnog naar de voorgelegde initiatieven voor windenergie te kijken. Dit kan de gemeente verder brengen bij haar doelen.

Reactie college

Wethouder Van der Weide zegt namens B&W tevreden te zijn over de ondersteuning door de provincie. Hij wijst op het ondersteunen van het Programma Wonen door meer dan 50 partijen en het ondertekenen van het energieconvenant. Het is een kwestie van lange adem voordat aansprekende resultaten zijn te boeken, ook op het gebied van windenergie. Voor Pottendijk ligt een onherroepelijke vergunning: het is een kwestie van tijd eer de bouw start. De vertraging aan de Zwartenbergerweg heeft te maken met het gebrek aan netcapaciteit en dus geen zicht op SDE-subsidie. Daar heeft de gemeente weinig invloed op gehad. Leningen voor duurzaamheidsmaatregelen bestaan nog steeds voor inwoners. Emmen werkt mee aan het in 2016 opgerichte Drentse Energieloket om de backoffice goed te organiseren. Daarbij maakt de gemeente gebruik van een provinciale regeling. De formulering van het beleid op bladzijde 26 van de nota biedt het college voldoende ruimte voor verdere innovaties in de glastuinbouw. Aanpassing van teksten lijkt daarmee niet nodig.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7F. Bestemmingsplan 'Barger-Compascuum, Verlengde Oosterdiep WZ tussen 44 en 45'

Inspreker

De heer Hekhuis (inwoner) heeft een zienswijze ingediend. In de Structuurvisie Vaarverbinding Erica-Ter Apel 2020 is veelzijdigheid troef, met als belangrijkste punt dat kwaliteit van wonen, een groot goed, voor kwantiteit gaat. Die kwaliteit gaat in dit plan teniet. B&W maken een afweging tussen 'het grote algemene belang' van de ontwikkeling en individuele belangen van omwonenden. Als iemand een perceel als bouwgrond wil verkopen voor een hogere prijs, dan blijft dat belang slechts beperkt tot dat perceel. Bij vrijstaande woningen moet de afstand tot de erfgrans 3 meter zijn. De woning van de heer Hekhuis staat op de erfgrans; dit moet indertijd vergund zijn geweest. Bij bouwregel 2.2 staat dat de afstand van een hoofdgebouw tot een zijdelingse perceelgrans minimaal 3 meter moet zijn. Dus moet de afstand tussen twee woningen minimaal 6 meter zijn. De kaart 'ontwikkeling lintbebouwing' is vastgesteld door de raad in december 2017. De te handhaven open ruimte dorpsgerelateerd lint loopt van de Jozefwijk tot aan perceel Verlengde Oosterdiep WZ 44 (aangeduid met een ster). Daarom mag er niet gebouwd worden tussen huisnummers 44 en 45. Om verspilling van tijd en geld te voorkomen moet de raadscommissie het conceptbesluit intrekken.

Wakker Emmen vraagt waarom inspreker denkt dat dit plan ten koste gaat van de woonkwaliteit.

De heer Hekhuis woont er al dertig jaar. De kavels lopen schuin. Indertijd heeft hij er extra voor betaald vanwege de open ruimte, ligging en privacy. Het plan tast zijn woongenot aan. Nu wordt er ineens een woning tussen gepropt op een (agrarisch) tuinperceel, dat een bouw perceel moet worden om winst eruit te halen. Dit is begrijpelijk, maar de heer Hekhuis verzoekt de commissie ook goed rekenschap te geven van zijn standpunt.

CDA vraagt naar de kavelbreedte bij de heer Hekhuis. Hoe kan zijn woning op de erfgrans staan?

De heer Hekhuis antwoordt dat de grootouders van zijn vrouw in 1953 zijn woning lieten bouwen. Het betrof een forse kavel (18 meter breed). Na een woningruil met een familielid werd de kavel in tweeën gesplitst. Op het ene deel wilde een ander familielid in 1966 een huis bouwen. Dit werd niet toegestaan. Toen is die kavel doorverkocht aan een eigenaar buiten de familie voor weidegrond en stalling van vee. Nu wil die persoon de kavel als bouwperceel verkopen. Daar hier eerst geen bouw was toegestaan, is op de andere een stuk aan de woning gebouwd, tot op de erfgrans.

Vitaal Emmen informeert of de buurman dit heeft overlegd met de heer Hekhuis.

De heer Hekhuis zegt dat van overleg geen enkele sprake was. Na de zomervakantie ontving hij ineens bericht over een aanvraag voor wijziging van de geluidsnormen en een ontwerp wijziging van het bestemmingsplan. Pas na drie weken was een afspraak te maken op het gemeentehuis om de stukken te lezen, terwijl binnen zes weken na publicatie een zienswijze binnen moet zijn.

Eerste termijn

Wakker Emmen ziet op de schetsen dat de toepasselijke (bouw)kavel even breed lijkt als de andere kavels. Op zich kan de fractie hierin meegaan. Geldt de handhaving op open ruimte in lintbebouwing ook voor de betrokken kavel?

ChristenUnie ziet dat de tussenruimte tussen de bestaande woningen qua vorm en regelmatig voldoen aan de stedenbouwkundige normen. De wijziging verstoort dit beeld en tast dit kleine stuk lint aan. De betrokken kavel lijkt iets kleiner dan de omringende, zodat een tussen te plaatsen woning behoorlijk dicht op de bestaande bebouwing op de buurkavel komt te staan. De fractie heeft moeite met het gevolg van de wijziging voor het in het beleidsplan vastgestelde lintritme.

Volgens het **CDA** gaat de afweging niet over de verkoopwinst op de kavel, maar over individueel versus algemeen belang, vormgegeven in de beleidsnotitie over bouwen in de linten. Indertijd is de aanwezigheid van een doorkijk, tussen kavels door naar het achterland, als belangrijk aangestipt. Dit zou een dergelijk perceel kunnen zijn. De woning van de heer Hekhuis op de erfgrans maakt die doorkijk optisch smaller. Wellicht is te overwegen in de planwijziging de bepaling op te nemen om

de afstand tot de erfgrans van meer dan 3 meter op te leggen. Is dat überhaupt toegestaan? Het CDA sluit zich aan bij de vraag van Wakker Emmen over de handhaving op open ruimte ter plekke.

SP ziet dat de grens voor geluidshinder wordt verhoogd naar 51 decibel. Gaat dit geen precedents scheppen voor andere bestemmingsplannen?

Reactie college

Wethouder Van der Weide memoreert dat de notitie 'Bouwen in de linten' ooit is opgesteld als beleidsregel c.q. antwoord op de vele complexe bouwvragen in lintbebouwingen. In 2018 is de notitie geactualiseerd met 50 nieuwe bouw mogelijkheden als algemeen belang voor bouw- en woongelegenheden in de gemeente. De ene kavel i.c. aan de Verlengde Oosterdiep WZ is net wat mooier qua opzet en maatvoering dan de andere. Conclusie is dat op betreffende kavel een bouw mogelijkheid moet worden toegestaan. De financiële motivatie of het eigenaarschap speelt geen rol. Tegelijk zijn de te handhaven open ruimten in de dorpslinten aangeduid waar de doorkijk te waardevol is. De rode sterren op onderhavige kaart geven in essentie de te handhaven open ruimten aan (40-100 meter). Maar ze lopen her en der door bebouwingen heen en raken percelen waarbij dit niet van toepassing is. Door indertijd deze percelen niet te arceren, geeft dit her en der verwarring. I.c. betekent dat, in context met de tekst op de kaart, dat zich ten zuiden van huisnummer 44 zo'n te handhaven open ruimte bevindt. Een procedureel verzoek om ruimere geluidsnormen komt op meer locaties voor waar de geluidsbelasting te hoog wordt op een gevel.

Inspreker

De heer Hekhuis (inwoner) wijst op een vergelijkbare kavel aan de Herenstreek in Nieuw-Dordrecht, waar bebouwing niet werd toegestaan. Op de kaart is de ster bewust tot over de helft van de aanpalende kavel geplaatst om de open ruimte te behouden vanaf de Jozefwijk. De heer Hekhuis blijft bij zijn standpunt dat daar niet gebouwd mag worden.

Tweede termijn

CDA herhaalt zijn (onbeantwoorde) vraag over de minimale afstand van de bebouwing tot de toepasselijke erfgrans. Het beeld dat dit plan oplevert, lijkt niet gewenst. Dit is überhaupt niet gewenst in dorpslinten.

Wakker Emmen heeft dezelfde vraag als het CDA. Als de nieuwe woning op 5-6 meter afstand van de erfgrans zou komen op deze kavel van 18 meter breed en aan de andere kant 3-4 meter overblijft, is nog steeds een woningbreedte van 9 meter mogelijk. De fractie denkt dat dit prima zou moeten kunnen. Graag een reactie van het college.

Reactie college

Wethouder Van der Weide neemt beide vragen van stedenbouwkundige aard terug voor intern beraad en koppelt deze voor de raad van 28 oktober terug. De (centrale) situering ten opzichte van omringende woningen speelt ook een rol. Vanuit zijn situatie is het standpunt van inspreker begrijpelijk. Naast de (indertijd te onnauwkeurig aangebrachte) markering van de rode ster is ook de begeleidende tekst van belang: beide aspecten horen als één geheel te worden gezien. De kavel is 18 meter breed en dus veel smaller dan de te handhaven breedte (40-100 meter). Hoe indertijd de casus-Heerenstreek heeft uitgedaagd, heeft de wethouder niet zo paraat.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raad gaat, hangende de toezegging van het college over het antwoord op de vragen van het CDA en Wakker Emmen.

Op verzoek van de meerderheid van de raadscommissie schorst **voorzitter Moinat** omwille van het late tijdstip (23.16 uur) de vergadering tot woensdag 13 oktober om 19.30 uur.

Schorsing

Voorzitter Moinat heropent de vergadering op 13 oktober om 19.30 uur.

7C. Bestemmingsplan 'Emmen Parc Sandur, horecavoorziening Grote Rietplas'

Eerste termijn

Liever had de **VVD** eerst een planwijziging gezien, maar zij staat wel volledig achter dit ambitieuze horecaplan. Mede hierdoor komt er toezicht op dit stille en donkere stuk, waaraan de voorziening een recreatieve kwaliteitsimpuls moet geven. De VVD gaat er dan van uit dat de kwaliteit en het peil van het zwemwater navenant wordt. Kan het college een laatste update geven?

D66 sluit zich aan bij het betoog van de VVD en is heel benieuwd wat dit plan gaat opleveren.

Wakker Emmen vindt dit een mooie ontwikkeling, conform de gemeentewens om aan de Rietplas een horecavoorziening te realiseren. Online zijn al advertenties geplaatst voor een uitbater. De planwijziging van recreatie naar horeca ziet de fractie als prima ontwikkeling.

PvdA vindt dat dit plan lokale ondernemers kansen geeft en werkgelegenheid plus stageplekken schept. Al met al is dit een goede en mooie ontwikkeling.

CDA is buitengewoon positief over deze ontwikkeling en sluit zich aan bij de inbreng van de VVD.

GroenLinks is positief over de plannen en gaat ervan uit dat dit een impuls geeft aan de recreatie.

SP is tevreden over deze planwijziging en is ervoor.

Reactie college

Wethouder Van der Weide is blij met de positieve reacties op dit bestemmingsplan dat een horecavoorziening aan de Grote Rietplas mogelijk maakt. Daar er meer uit de recreatieve waarde is te halen, is kwaliteit het streven. Voorts voorziet de accommodatie in een stuk sociale controle en toezicht op en meer aantrekkingskracht van de Rietplas. Vele doel- en werkgroepen rond de plas komen met ideeën, wat veel reuring geeft. Aan waterpeil en –kwaliteit wordt gewerkt. Dat is weerbarstig omdat beide elementen elkaar soms tegenwerken. Ondanks intensief overleg met het waterschap is de oplossing nog niet gevonden. Bij de planwijziging is geen sprake van een omgekeerde volgorde, maar juist een parallel traject om het tempo erin te houden. Corona heeft horecaontwikkelingen als deze flink vertraagd. Bovendien bevat de uitvraag richting mogelijke inschrijvers de gemeentelijke inspanningsverplichting om deze ontwikkeling mogelijk te maken.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7D. Grondexploitatie Het Kruiwijk Klazienaveen

Eerste termijn

CDA ziet 16 kavels voor zo'n honderd belangstellenden. Het laatste aantal is inmiddels verouderd, maar zien B&W nog mogelijkheden tot uitbreiding van de kavels? Dat zou ter plekke passen.

Wakker Emmen weet dat de kavelprijs in Emmen-centrum e.o. gemiddeld 160 euro is en in de buitendorpen 120-130 euro. Onder aan de streep blijft een riante winst in de gemeentelijke grondexploitatie over. Waarom wordt voor Het Kruiwijk een relatief zo hoge grondprijs gevraagd? Waarom zijn de projectkosten zo hoog? Waarom naast het aanbieden van vrijstaande kavels niet ook kavels voor bijvoorbeeld tweekappers vrijgeven? Dan hebben starters ook kans.

D66 leest dat het groen op de locatie vrij doods en verwaarloosd oogt. Graag ziet de fractie een mooie groenvoorziening terug met variëteit in beplanting.

VVD is blij met de realisatie van deze bouw kavels. Graag ziet zij dat deze in de vrije sector terechtkomen, zodat de kopers zelf gaan bouwen en tevens de toekomstige bewoners worden, in plaats van dat de kavels in handen komen van een projectontwikkelaar.

Reactie college

Wethouder Otter bevestigt dat onderhavige kavels te koop worden aangeboden in de private sector en dus niet projectmatig. Er zijn meer dan genoeg gegadigden. Naast Het Kruiwerk is er nog De Doole in Klazienaveen plus de oproep van de raad bij motie om tempo met woningbouwontwikkelingen te maken. Het college zit erbovenop om ook in Klazienaveen meer kavels te realiseren, wellicht in combinatie met private initiatiefnemers. Dit vraagt geduld, want die kavels zullen op z'n vroegst over twee à tweeënhalf jaar beschikbaar komen. Er blijft groen in het plan zitten. Bij het woonrijp maken van de locatie wordt toegezien op een fraaie beplanting. De inwoners hebben daar zelf ook een rol in door hun tuinen niet te veel te bestraten. Hoe het uiteindelijke saldo van de grondexploitatie uitvalt, is niet relevant. In casu geldt de residuele methode waarbij aan de hand van alle komende transacties de grondprijs telkens wordt teruggerekend naar verkoopopbrengsten c.q. bouwkosten. De Rentmeester is goed onderbouwd op 170 euro per m² uitgekomen. In Emmen liggen de prijzen op 160-200 euro en in veel buitendorpen 120-130 euro. Klazienaveen is een buitendorp, maar wel met vrij grote omvang, vandaar dat de prijsstelling tussen Emmen en kleinere buitendorpen in zit. Bovendien heeft de gemeente de afgelopen vijf jaren de kavelprijzen niet verhoogd, soms zelfs verlaagd. De snel opduikende spanning op de woningmarkt overviel de gemeente: dit effect is gecorrigeerd naar een redelijk marktconform prijsniveau. Bij de kaveltypes is geënt op de interesse in de markt en deels naar de verkavelingsmogelijkheden. Daarom is aan Het Kruiwerk gekozen voor vrijstaande woningen. Ook een tweekapper kost tegenwoordig 325.000-350.000 euro en is daarmee überhaupt onbereikbaar voor starters. De projectkosten zijn gebaseerd op ervaringscijfers en aannames. De kosten vallen tegen, maar er zijn veel verplichte onderzoeken en de betrokken ambtenaren schrijven uren voor dit project. Hopelijk valt de werkelijkheid straks mee.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7E. Bestemmingsplan 'Emmen, aardgas- en waterstofleiding GZI-Emmtec'

Eerste termijn

PvdA spreekt bij beide (gas)leidingen van een goede ontwikkeling in het kader van de energietransitie, waarmee men twee vliegen in één klap slaat.

CDA heeft dit complexe technische project met interesse en bewondering bekeken. Het moet voor eind oktober 2022 al opgeleverd zijn. Dit betekent weer een stap op weg naar de waterstofeconomie waar Zuidoost-Drenthe zeer veel baat bij gaat hebben.

Reactie college

Wethouder Van der Weide kan zich vinden in de woorden van de PvdA en het CDA.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7G. Bestemmingsplan 'Buitengebied Weiteveen, Schoonebeekerveld-West'

Eerste termijn

PvdA weet dat ten behoeve van dit kwetsbare gebied al verschillende waterbuffers zijn gerealiseerd. I.c. betreft het de aanleg van een zand-leemrug om het hoogveen blijvend te laten ontwikkelen. De fractie staat achter dit prima voorstel.

Wakker Emmen ziet in het plan de zoveelste inspanning om het originele restant hoogveen in het Bargerveen te redden. Het is inderdaad een prachtig gebied dat de gemeente niet veel geld kost. Toch worden kosten noch moeite gespaard om aan de wensen van de provincie te voldoen. Die discussie is helaas een gepasseerd station. In het gebied zijn enkele woningen opgekocht om meer natuur te creëren, waardoor de bestemming niet meer bij de feitelijke situatie past. Op de planwijziging is een zienswijze ingediend van een indiener die vreest voor inbreuk op de privacy, verdroging van de tuin en verzakkingen en andere schade aan de woning. Al bestaat het recht op vrij uitzicht niet, met bossages is aan de bescherming van de privacy vrij eenvoudig te doen. Aan de andere twee gevolgen niet. Als dit inderdaad meevalt zoals B&W stellen, dan moet de gemeente als primair verantwoordelijke er ook garant voor staan. Hoe verhoudt zich dit tot het feit dat deze natuurinrichting een provinciale wens is? Welke maatregelen moet de gemeente nemen voor toekomstige ontwikkelingen om verrassingen te voorkomen?

Reactie college

Wethouder Van der Weide memoreert dat lange tijd sprake was van een provinciaal inpassingsplan. Gelukkig is i.c. een en ander via een reguliere planprocedure geregeld. Het voortraject is lang voorbereid met veel samenwerkende partijen. In een bestuurscommissie is de keuzes gemaakt om tot overeenstemming te komen over het toekomstbestendig maken van een lokaal uniek stuk natuur, dat tegelijk voor recreatieve meerwaarde zorgt. Risico's zijn er ook, maar het algemeen belang weegt zwaarder dan het individueel belang van bezwaarmaker. B&W zijn blij dat de ontwikkeling wordt voortgezet, zeker na alle reeds gepleegde forse investeringen. De gemeente staat niet garant voor schade aan omringende woningen. Wel zijn in de bestuurscommissie afspraken gemaakt over nulmetingen, maar dus zonder gemeentelijke garanties.

Tweede termijn

Wakker Emmen verzoekt de wethouder richting de bestuurscommissie aan te dringen op een nulmeting. Het verhaal van bezwaarde zal niet zomaar uit de lucht komen vallen; deze zal zich bij schade als eerste tot de gemeente wenden.

Reactie college

Wethouder Van der Weide deelt het signaal en de zorg over mogelijke schade en zal dit via collega Kleine als gemeentelijk vertegenwoordiger meegeven aan de bestuurscommissie.

CDA leest in de nota van beantwoording dat een nulmeting al heeft plaatsgevonden en de door bezwaarmaker aangekaarte verdroging en mogelijke verzakking sowieso gaat optreden, los van de dijk. Er is al voldoende vastgelegd om toekomstige rechten van bezwaarde veilig te stellen.

Wethouder Van der Weide stelt dat de nulmeting de basis vormt voor objectieve verdere monitoring van het betrokken perceel en woning. Laat onverlet dat de gemeente dit, vergezeld van goede afspraken met de omgeving, onder de aandacht houdt bij de bestuurscommissie.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Bespreken A-stukken:

8A. Bestemmingsplan 'Buitengebied, Klazienaveen, Dordsedijk tussen 429 en 431'

ChristenUnie ziet hierbij geen zienswijzen. Is dit plan afgestemd met de burens? De nieuw te bouwen huizen lijken vrij verder weg te staan op de kavel dan elders. Volgens de nota 'Bouwen in de linten' moeten deze aansluiten bij de stedenbouwkundige omgevingsstructuren qua kavelbreedte, voorgevel, rooilijn en bebouwingskenmerken.

Reactie college

Wethouder Van der Weide weet niet of de initiatiefnemer (niet de gemeente) dit heeft afgestemd met de omgeving. Dat is ook niet verplicht, wel wenselijk. De kavels springen inderdaad terug qua bouwvlak, rooi- en gevelijn. Dit heeft te maken met de meest noordelijke, direct aanpalende woning die vrij dicht op de Dordsedijk staat. Vandaar de instemming met de verspringing die mooier en optisch rustiger uitvalt dan vasthouden aan de bestaande stedenbouwkundige aspecten.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8B. Bestemmingsplan 'Nieuw-Weerdinge, kavels Mandebroek III'

CDA leest dat 23 woningen minder worden gerealiseerd in deze andere invulling. Was deze ontwikkeling indertijd, met de kennis van nu, op dezelfde manier in gang gezet?

Reactie college

Wethouder Van der Weide gaat ervan uit dat het CDA hiermee bedoelt dat de gemeente dit project anders had moeten ontwikkelen. Het college is het daarmee eens, anders was het plan nu niet met andere invulling voorgelegd.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

9. Onderwerpen ter bespreking:

9A. Brief college inzake reclame-uitingen op rotondes (op verzoek van fractie GroenLinks)

Eerste termijn

GroenLinks vreest, in aanvulling op het agenderingverzoek, dat als gigantische of opvallende reclame-uitingen op rotondes worden geplaatst, de verkeersveiligheid in het geding kan komen.

VVD kan zich niet vinden in de omschrijving van GroenLinks van 'schreeuwerige kakofonie aan kleuren en foto's'. Dat geldt alleen voor het fenomeen 'wildplakken'. De rotonde bij de brandweerkazerne ziet er keurig uit; ook qua verkeersveiligheid zijn geen problemen te voorzien. Wel is het goed criteria aan buitenreclame te stellen en hierop te handhaven. Bij de stelling 'eerste stap naar een mooiere reclamevrije beleving voor inwoners' vindt de VVD dat ondernemers moeten kunnen ondernemen. Reclame-uitingen horen daarbij om producten aan de man te brengen. Ook ondernemers willen dat rotondes er netjes uitzien. In het algemeen ziet de VVD niet veel reclame-uitingen bij rotondes, alleen in de omgeving van winkels. Dit is praktische informatie voor potentiële klanten, waar de VVD geen problemen mee heeft.

D66 vindt de vier vragen van GroenLinks nogal suggestief. Natuurlijk moet er balans worden gezocht in de hoeveelheid en vorm van buitenreclame. Die mag de publieke ruimte niet overnemen door te schreeuwerig te worden. De gemeente is hier al heel goed mee bezig. Wel is het een goed idee de reclame-inkomsten te gebruiken ter vergroting van de biodiversiteit op rotondes, mits dit hard is te maken. Anders moet de gemeente dit zelf financieren uit gemeenschapsgeld. Er moeten duidelijke criteria komen voor de grootte van reclame-uitingen, met ruimte voor insectenhôtels, vogelhuisjes e.d. D66 roept het college op hier duidelijkheid in te verschaffen.

Wakker Emmen kent meerdere rotondes in de gemeente (bijvoorbeeld bij de brandweerkazerne en de N391-uitrit) die van de reclame-inkomsten ter plekke worden onderhouden. Deze rotondes zagen er netjes uit met kleine reclame-uitingen en kunnen fungeren als visitekaartje voor de gemeente. De fractie gaat ervan uit dat B&W de regels voor ongewenste reclame en de balans met de inrichting ook op rotondes handhaaft. Dit kan via een totaalconcept per rotonde. Is GroenLinks op de hoogte van de vastgestelde afmetingen voor buitenreclame?

GroenLinks is daar niet mee bekend, vandaar het agenderingsverzoek.

Wakker Emmen licht toe dat reclame in voortuinen maximaal 1 m² groot mag zijn. Op rotondes is dat hoogstens 80 bij 60 cm. Het gaat dus bij rotondes niet om schreeuwerige reclame, maar in feite om een visitekaartje voor (de entree van) de gemeente. Rotondes zijn niet-publiek toegankelijk openbare ruimten die een andere wijze van onderhouden vergen.

PvdA ziet de door GroenLinks aangedragen risico's niet. Het gaat om 27 rotondes waaraan kwaliteitseisen worden gesteld. De fractie gaat ervan uit dat die worden gewaarborgd.

CDA vindt het D66-idee van insectenhôtels op rotondes prachtig, mits die bijdragen aan de biodiversiteit. Of buitenreclame aantrekkelijk is, hangt van de uiting af. Voor de rest ziet de situatie op de rotondes er nog deugdelijk uit.

Het schrijven van GroenLinks roept bij de **ChristenUnie** veel sympathie op, daar de inhoud dicht bij haar waarden en normen ligt. Het is onwenselijk dat er meer buitenreclame komt, zoals in België waar overal grote borden staan. De collegereactie gaat inderdaad alleen over rotondes. Reclames in woonomgevingen zijn evenmin aantrekkelijk, met uitzondering van op keurig onderhouden rotondes. Of het niet-plaatsen van reclame-uitingen op rotondes een begin is van een mooiere reclame-vrije omgeving, daarover is de ChristenUnie verdeeld. De vraag is welk alternatief er is. Op sommige rotondes is nu al goed het verschil te zien tussen wel of geen reclame. Daar rotondes met reclame er juist netter uitzien, twijfelt de ChristenUnie bij het antwoord op de vierde vraag.

SP ziet niet de risico's die GroenLinks aangeeft. Het is belangrijk om de reclame-inkomsten te gebruiken voor beheer en onderhoud van rotondes. Anders moet de gemeente dit zelf bekostigen.

Reactie college

Wethouder Van der Weide beluistert uit de reacties van de overige partijen een misverstand bij GroenLinks over vermeende gigantische reclameborden. De maximale afmetingen van 80 bij 60 cm. zijn niet 'gigantisch', maar sober en goed inpasbaar. Doel is niet om extra inkomsten te genereren, maar om dankzij de inkomsten budgetneutraal rotondes beter in te richten, met hoogwaardig en biodivers groen als visitekaartjes op belangrijke entrees van de gemeente. B&W denken hiermee een win-winsituatie te creëren.

Tweede termijn

GroenLinks is blij dat het misverstand uit de wereld is geholpen over reclame op rotondes en dat deze heel biodivers worden ingericht.

Voorzitter Moinat stelt vast dat dit onderwerp in voldoende mate is besproken.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering

10A. Vaststellen notulen raadscommissie Samenleving van 14 september 2021

CDA ziet bij agendapunt 9 staan dat de PVV haar eigen visie bij de motivatie onderstreept. Graag de partijnaam PVV aanpassen naar 'VVD'. De CDA-fractie herkent zich niet in de weergave bij dit punt van haar eigen eerste termijn. Kennelijk heeft zij haar standpunt niet duidelijk genoeg kunnen uitleggen voor de notulist.

Voorzitter Moinat stelt vast dat de notulen van 14 september 2021 met genoemde wijzigingen worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Er zijn geen agenderingsverzoeken.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Moinat sluit de vergadering op 13 oktober om 20.12 uur onder dankzegging.